

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiæ & Iuris Canonici Doctoris |||
celeberrimi, ac Ecclesiæ Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt XXXVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

est, ut se dédere cogerentur, pacti vitam, qui tenuere.
Recepta arce, sequuta est terra renouatis iuramentis in
Holsatos, sex etiam marcharū millibus expromissis. Sed
rex proximo reuersus anno, ferociissimè se vindicauit in
gentem: Nullum discrimen in sacris & prophanis: Alta-
riae uersa, ecclesia execrata, abductæ virgines & matro-
nes: lachrymabilis virorū strages, quam etiam rex omni
auro suo in oculis semper fertur habuisse, illachrymans
quoties illius diei recordaretur.

C A P V T   X X X V I .

Henricus comes Holsatiæ nouissimus, vir morbo
arthritico factus ad armam utilis: Erat enim po-
tager, ceterum consilio pollens, & qui pro nepotibus
multa faciebat. Inter alios dilexit medium trium Adol-
phum, quod prospiceret salutem patriæ, per illum pro-
uenturam. Iam illum videndis alijs principibus & terris
ablegauerat, & in Nurenbergam ad Burggrauium ius-
fit abiire. Vbi autem Henricus se viribus defectum sensit,
nisi qui illum reduceret: redeuntiq; arces Zegeborg
& Rendesborg reddidit: nam frater senior ducatum ad-
ministrabat. Declarauit iam in pueritia sua iste Adol-
phus seueritatem futuram in virili. Regina Margareta
parvulis ducibus monilia preparabat in pileis deferenda.
Adolphus ex quo monile cōspexit, pileum recusauit: ma-
nicæ eius iuñit assui: Sēpē manu ille insectatur aurum,
impatientiam ostendens, cum muneris authorē non pro-
baret: dorso mandauit affigi: Ille parietem dorso terens,
monile confregit. Regina conspiciens adolescentulum,
eius dona auersantem: Tu, inquit, si vixeris, hostis eris
regnorum non vulgaris. Hic Henricus rebus per Holsa-
tiā bene procuratis, multa in bellis cōsilio magis quam
manu peregit: & in senecta, quam illi suis morbus pro-

C C C   perabat,

perabat, monasteria frequentabat. Bordesholm canon-
corum regularium cœnobium insigne manet, quod fre-
quentans, audiuit rumorem de voce, incertum angel-
ica an humana, quæ velut pueri se misceat vocibus ca-
nentium fratrum, & interdum sacerdoti ministerium
ad altare summum in precipuis festiuitatibus agenti.
Orat Henricus fratre, pro se interueniant ad Deum:
vt eius vocis mereatur auditor fieri. Fecere fratres quod
voluit. Vbi diligenter auscultabat, audiuit concin-
tem: & prægaudio se non capiens, locum insigne dono
honestauit, permittens villam Loep cum omni iure di-
cto monasterio. Nō filebo quod in laudum altissimi com-
memorationem promeretur, & tate nostra gestum: Non
nulli fratres ex sacris ordinibus, quos foris acceperant,
numero sex venientes, iam vespertino officio inchoato,
ipsi ex dormitorio lateralem ingressi capellam, vnde in
subiectum chorum est prospectus, audiueré in cantico
Magnificat, vocem velut pueri intercinentis: & inter se
inspicientes dixeré: Quid pater noster vnde adduxit
canentem puerum, præter ordinis nostri consuetudinem?
Et adspicientes desuper, puerum non viderunt: nec ta-
men vox ista quieuit. Expleto officio, quidam ex his de-
tulere patri quid audissent. Ille miratus singulos ex-
minat, auditque consona voce testari: omnes se vocem
concinantis inter fratres audisse pueri. Glorificant illi
Deum, certi, esse tutelaris eius loci, sancti Vicelini no-
uiissimi Aldenburgen sis ecclesiæ pontificis, qui apud eos
corpore quiescit, vocem: qui fratibus, quos primus ille
instituerat, & magno diu labore per Holsatiam prædi-
cans, monasterium fundauit in Faldera, cui nomen re-
liquit Nouomonasterio, huc translatum deesse non pa-
titur. Nam & ipse in terris viuens, quod suprà diximus,

in

infestitate diui Nicolai, cui erat deuotissimus, vocem
fertur angelicam audiuisse.

CAPVT XXXVI.

Grauis deinde Holsatis rex imminebat: oppugna-
re constituens Alzen terram maritimam duca-
tus Sleswicensis, non longinquam Holsatiæ. Inerat, vt
est hodie, multa manus militaris: Tuebantur quoad
potuere: vota quoquè in Deum & sanctos concepe-
runt, vt vim hostilem, desuper adiuti, vel superarent,
vel sustinerent. Lubicensest satis initio pro rege stabant,
denuncianteis militaribus Holsatiæ, vt quoniam rex iu-
re ageret, à iustitia illis quoquè discedere non licere:
Omnes illi ciuitates subscripsere Hansæ. Responsum ac-
cepere: Duces tenere & tueri paternam ditionem, à
qua viui non discederent: Ius esse, in feudum succede-
repatri filios: id se pro dominis suis, vt tenerentur, tui-
tueros. Illa tum contradictione disceditur: & cæteræ
quidem & andaliciæ ciuitates, regi cum Lubicensibus in-
barebant in cause primordio intantum, vt Lunebur-
genses publicè interdicerent, nè quis ciuium suorum
Holsatis quoquis pacto obsequeretur, vel minima in re.
Ex enim specie prætensa iustitiae, multos rex in fide con-
tinebat: quodd personalem Gerhardi, non legitimam
succendentis feudi fuisse permissionem diceret. Thiet-
marsi ea re inflexi in partem regis videbantur: nam
ex maioribus terræ quosdam euocatos, muneribus
datis, in suas partes rex inclinavit, alteri vestem,
aurum alteri, & vni primiorum præpetem nauim
cum remigijs expeditam. (Snicken vocant) Duces
verò huius gentis auersos animos non leue duxerunt:
sed immisso ex suis in terram viro prudente, & qui
nōset, quibus quid loqueretur: hic in duces, ca-

